

De vomituum diversis speciebus accuratius distinguendis : theses ex anatomia et chirurgia tum practica tum forensi, die Veneris 18â mensis Augusti, anno 1786, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam, propugnandae.

Contributors

Pipelet, Jean-Baptiste.
Louis, M. 1723-1792.
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

[Paris] : Typis Michaelis Lambert, 1786.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/qgqk3xnp>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

41.

DE VOMITUUM

DIVERSIS SPECIEBUS
ACCURATIUS DISTINGUENDIS.

T H E S E S

EX

ANATOMIA ET CHIRURGIA

TUM PRACTICA TUM FORENSI,

*Die Veneris 18^a mensis Augusti, anno 1786, à sesqui-secundâ
post meridiem ad septimam,*

PROPUGNANDÆ.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

PRO ACTU PUBLICO,

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ
Collegii, necnon Academiæ Typographi, viâ Cytharæâ.

M. DCC. LXXXVI.

73

T H E S E S

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

OMNES quæ ad Artem salutarem pertinent cognitiones, vinculum habent commune, & necessariâ cognatione inter se continentur. Seorsùm addiscendæ, unam quamdam scientiam minùs constituere videntur, quàm esse variarum comprehensio. Alumnis tradi solent à Professoribus, qui altiùs ad intelligentiam partis sibi concreditæ assurgentes, singula quæque penitiùs perscrutantur; subindeque quibusdam gradatim in meliùs mutatis, aliquantùm cuique disciplinæ, pro suâ singulari peritiâ, adjiciunt. Sic Chirurgia, *Celfo* teste, quum sit Artis salutaris pars vetustissima, magis ab illo parente omnis Medicinæ Hippocrate, quàm à prioribus exculta est; deindè increvit, postea quàm diducta ab aliis, habere Professores suos cœpit.

Ast ex iis quæ multo labore, assiduo studio, variâ exercitatione,

A

plurimis experimentis disjunctim comparatæ sunt doctrinæ , ad usum , quo ægris opitulari , eosque servare possimus, debent elici cognitiones, ita ut una fiat disciplina quæ cuique casui extemporanea affulgeat : hoc opus, hic labor est. Omnibus enim scientiæ præceptis imbutus limen aditumque Artis nostræ facilè subibit ; sed experientiæ & sapientiæ opus auxilio , ut penetret & scandat. Quanta nascatur ab experienciâ utilitas , quis non novit ? Artem quippe fecit , exemplo monstrante viam. Sed eam fallacem renuntiavit Hippocrates ; & dehinc celeberrimus humaniorum litterarum in Universitate Parisiensi Professor (1), brevem, novam ac facilem studendi methodum, optimæ spei adolescentibus describens, non veritus est *experientiam* vocare *omnis* imperitiæ *magistram*, hominibusque fugiendam , ut artem amplexentur. Efflorescat itaque sapientia quæ sub *judicii* nomine difficilem dixit primus Artis parens. Cui sententiæ eò libentiùs adstipulamur , quòd in selecto hujus concertationis argumento videre est, quâ cautelâ utendum sit in dijudicandis naturæ phænomenis , quàm ardua res sit recta diagnosi ; quàm graves ex ejus neglectu lapsus , si in unum non consentiant ex omnibus scientiæ partibus depromendis cognitiones ; si structura partis , sedesque morbi ex Anatomîâ clariùs non innotescant ; si prælucente Physiologiâ de actionis læsæ speciali naturâ non constet ; si univoca & pathognomonica morborum signa ab æquivocis non discernantur. Sit igitur experientiæ æstimatio penes judicium.

Alterius sic

Altera poscat opem res , & conjuret amicè.

ŒSOPHAGUS , prætergressus diaphragma , profundius latens , vertebris quasi annectitur ; continuatum ventriculum habet , qui

---

(1) In libr. cui titulus *Obstetrix Animorum*. Paris , 1600.

ab hypochondrio sinistro ad dextrum, regionem epigastrii occupat; utriculo luforio vulgò comparatur. Tumor cavo elato fundo, mox sub diaphragmate contra costas & lienem; maximo arcu infernè elongatur; supernè minori incisus, majorem & minorem curvaturam vocant, quæ sensim sensimque à curvitate decedentes, in conum evadunt, quæ est ventriculi extrema pars in hypochondrium dextrum sub hepate declinans. Faciem alteram abdominis musculis objicit, vertebris alteram. Dùm verò ingestis ampliatur & tumor, situm nonnihil mutare videtur. Major enim curvatura inferior, sensim elevatur & in anteriora erigitur; arcus superior posteriora respicit, & in dextro hypochondrio ventriculi conus magis in posteriorem partem devolvitur & inclinatur; atque hæc sitûs mutatio præcipuè fit propter obicem illius anguli maximè resistentis inter diaphragma & vertebra. Quemadmodum ab œsophago continuatur ventriculus, ita & ipse in intestina elongatur: duo ergo habet orificia, alterum superius & sinistrum, cardiam vocant; alterum inferius & dextrum, pylorum seu janitorem. Si inflato utriculo linea ducitur à vertice tumente in hypochondrio sinistro ad dextram partem, hæc duo orificia neque in eâdem altitudine, neque in eâdem lineâ esse videbuntur. Cardia etsi non admodum anterior sit, non est tamen adeò posterior ac pylorus, qui ob productum in posteriora ventriculi conum, penè totus ab eodem recondi observatur.

Quatuor tunicis conflatur ventriculus: exteriorem membranam à peritonæo mutuatur: hanc à sequenti separat, seu potius utramque connectit Ruischiana cellulosa, in quâ sedent magni vasorum rami. Quæ tunica priori substernitur, musculosa, valentioribus fibris componitur: harum ordinationem, variaque superposita segmenta seu strata semet decussantia descripsit

D. Helvetius (1), jam luculenter à *Fallopio* observata. Fibrarum aliquæ ab œsophago ad pylorum excurrunt; aliæ sinistrorsum ventriculi saccum cæcum versùs descendunt, & huic circulos dant concentricos: fibrarum tam providè coordinatarum contractione moderatâ cibi subiguntur, sensimque ad intestina expelluntur. Fibræ musculares ad pylorum arctiùs conjunctæ, ventriculi extremam partem coarctant, eamque crassiorem & validiorem efficiunt. Hominibus edacibus, ventriculum maximè crassum & lacertosum Natura largita est; hinc ægriùs inediam sustinent, ventrisque vacui furorem experiuntur. Tertia tunica quæ nervosæ nomine insignitur, ope contextûs cellulosi laxioris cum suprâ dictâ cohæret; in eâque vasa quæ musculosam tunicam perforant, à majoribus truncis veniunt, & in angulosum rete dividuntur. Tunicæ autem nerveæ quæ alba, firma, crassa est, nervisque stipata, plicas sensiles sequuntur, vacuo ventriculo, vasa. Glandulis humorem mucosum fecernentibus instructa est hæc-ce membrana, quam sequitur, & cui adhæret villosa tunica, mollis, rugis amplis complicata & innumeris foraminibus pertusa, quæ glandularum muciferarum ductus excretorios sustentant, & arteriarum fines, è quibus limpidus humor, salivæ similis, distillat, chylo diluendo accommodatus; liquor gastricus dicitur: humor verò mucosus villosam inungit membranam, eamque ab acriorum impressione utcumque defendit. Ad finem pylori ruga est insignior seu valvula, speciem referens annuli tumentis, lubrici & in duodenum inclinati.

Ventriculi vasa.

Vasorum sanguiferorum in ventriculo communis mater cæliaca, quæ pyloricam, gastricam utramque, gastro-epiploïcas,

---

(1) Mém. de l'Acad. des Sciences, 1719.

aliasque haud paucas arterias ex coronario, gastrico & splenico ramo in omne ventriculi latus distribuit: à lienalibus ramis proficiscuntur furculi, qui brevissima vasa vocantur; sicque plures sunt vasorum trunci, ut dùm premittitur ventriculus, non adeò facile sanguinis adfluxus possit intercipi. Venarum rami arteriosis socii incedunt, & per ipsos in venam-portarum sanguis regreditur. Nervis multis & insignibus, quos octavum par generat, eximiè sensibilis est ventriculus, eò ut acrimonia quæ lingua non discernit, stomachum subvertant. Vasa itemque insigniora lymphatica desuper ventriculum videri queunt, quæ per utrasque ventriculi curvaturas præcipuè incedunt, glandulas ibidem positas prætereuntia, utroque omento suffulta, ut ad ductum thoracicum, vel ad hepatis fissuras, ibidem cum aliis lymphaticis conjuncta terminentur.

In ventriculum cibi demittuntur ibique macerantur, fermenturque calore qui vias parat subituro humori gastrico. Præjudicatâ opinione invaluerat systema admittens ingestorum triturationem pro solâ digestionis causâ; & sicut in mortario ex amygdalis per tritum mechanicum fiunt emulsiones, eodem modo chylus ex alimentis exprimi dicebatur. Huic erroneæ opinioni favebant Doctores famâ, ineunte hoc-æ sæculo, insignes, ut patet ex eorum approbationibus libro Collegæ cætera meritissimi *Hecquet* inscriptis, cui titulus *de la digestion* (1): sed cuilibet attendenti facile patebit digestionem absque fermentatione fieri non posse. Argumento sit multiplex & diversa series alimentorum, uno eodemque pastu, in apparatu opiparè convivio assumptorum. In primâ quidem cœnâ, jure maceratæ oryzae, vel panis offæ, olera cruda, ut cardui sativi, rapæ, ficus, pepones, butyrum; quadrupedum, avium, piscium carnes vel elixæ, vel assatæ, diversimodè

Alimentorum digestio.

---

(1) Paris, 1712.

conditæ, varia cupedia gulæ irritamenta. In alterâ, carnes inafata, aceraria, & quæ vocant medii convivii fercula (*entremets*); dein in ultimâ cœnâ, fructibus oneratur mensa tum coctis, tum crudis, lactentibus, saccharatis. Inter ea pro potu adsunt vina sapore & viribus diversa; & in epuli fine, spirituosâ nonnunquam Liberi bellaria, antè & post calidum Arabicæ fabæ infusum. Quomodò ex tam heterogeneis intermixtis, posset, spatio paucarum horarum, fieri liquor homogeneus, succus alibilis, nisi priùs resolverentur ingestorum partes integrantes, ut ex mixtione elementorum nova resurgat homogenea compages? Quod ex ratione conjicere licet, non ambiguae fidei comprobarunt experimenta Clar. *Macbride*, Dublinensis Chirurgi (1). Aer elementaris fixus, qui gluten est partium solidarum, emergit ex intimis, & elementa ingestorum relinquit absque vinculo; quod manifestâ fermentatione peragitur. Ex hac aeris fixi liberatione fiunt flatulentæ ventriculi in quibusdam distensiones, ructusque varii, qui pro diversis quibus inquinantur halitibus, acidi, amari, nidosi, foetidi. Fermentatione, cibi quandoque corrumpuntur in nauseosum liquamen, acescens sæpè, ad putrescentiam aliquandò vergens, vel rancescens, pro variis ingestorum qualitatibus: nulla tamen fit in ventriculo perfecta putrefactio, à quâ omninò alienus est naturæ finis. Condimenta varia, ut sal, acetum, piper, acria aromata, alliata, putrescentiam carniū corrigunt; hæc enim omnia, luxuriantis delicatiorum gulæ causâ aut conditura, alimentis addita, non nutriunt, cum & gelatinosâ lymphâ destituantur & farinoso alibili.

Irritata à flatu, pondere, fibræ ventriculi carnes vehementer

---

(1) *Essais d'expériences sur la fermentation des mélanges alimentaires.* Opus aureum, ex anglico idiomate in gallicum. Paris, 1766.

tiùs constringuntur; circulares cavitatem angustant, cibum cum liquidis interterunt, & quasi inter manus oppositas premunt, eumque ad pylorum sensim promovent. Sed cùm ad perfectum digestionis opus mora requiratur, nimis properato ciborum egressui obstat, non modò pylori valvula, sed & ipsius ventriculi motus, qui cibos & sursum perindè repellit, & urget ad inferiora. In hisce motibus nihil esse tritui simile contendunt nonnulli, ex eo quòd ne baccas quidem aut mollissimos vermes conterat Ventriculus: huic nihilò - feciùs multùm inest roboris, quippè cùm fibræ multò magis quàm unâ tertiâ fiant breviores.

POTENTIOREM vi peristalticâ ventriculi asserunt eam, quam septum transversum & abdominis muscoli exercere putant: quæ opinio rationi, perspectèque cognitæ partium dispositioni adversatur; nihil enim prodest actio septi transversi & musculorum abdominis, licèt aliàs aliquid auxilii præstitura, si fibræ ventriculi quâcumque de causâ sint imbecilles, languidæ, & immediatâ actione in cibos destituantur. Actioni vesicæ in expellendâ urinâ dicuntur etiam opitulari muscoli abdominis & septum transversum, actione compressoriâ quâ funguntur. Sed quid horum nisus in casu paralysis vesicæ? Ventriculus, structuræ vel actionis ratione, vesicæ urinariæ æquiparabilis est; uterque enim musculus est cavus, sensu donatus, irritabilis, passivè extensibilis, agens in contenta. Si ultrà limites vesica distendatur, perit ejus actio, lotium retinetur, irritâ musculorum actione, qui urinæ excretionem promovere dicuntur. Nùm & idem accidit Ventriculo? Helluones, palati mancipia, & *quorum Deus venter est, & gloria in confusione ipsorum.* (1) Ventriculum quasi sarcinariam

Nulla est in Ventriculo actio Septi transversi & Musculorum Abdominis.

(1) Div. Pauli Epist. ad Philippenſes, cap. 3. Vid. Frid. *Förnerus* de Temulentia & Ebrietate, lib. 1. cap. 37. quòd temulentia sit quædam quasi idololatria. Ingloſtad. 1603

manticam habent, cruditatibus continuò laborant, affectibusque à Ventriculi laxitate & atoniâ oriundis; quibus averruncandis plerùmque sufficeret vita sobria; gulæ enim temperando, fibrarum ventriculi tonus restitui potest: assiduus è contrà crapulis & ingurgitationibus omnimoda morborum incumbit cohors; tot ciborum gemens ventriculus ruit sub onere; & libidinosa voluptati gulæ servientium finis interitus (1): læta autem senectus, & mors, ut ajunt, sine morbo, temperantiæ præmium est indubitatum.

Quomodò fiat vomitus.

ACTIONE ventriculi moderatâ subigi cibos & ad intestina sensum expelli compertum est: actione autem validiori & convulsivâ, ingestorum per os fieri ejectionem, quam *vomitum* vocant, statuimus; acciditque cùm gravis stimulus irritando, vellicando vel erodendo, afficit ventriculum, organum quàm maximè irritabile. Hæc sententia antiquitate nititur, & plurimorum suffragiis Anatomie laude insignium, inter quos *Wicussenium*, *Littrium*, & illustr. *Hallerum*, honoris causâ nominare juvat. Quanta sit ventriculi contractilitas patet inspectione anatomicâ eorum qui longam inedia passii sunt: *Higmoreus* & *Santorinus* ventriculos in hoc casu ità contractos & corrugatos viderunt, ut pro intestinis haberi potuissent. Quidam ex Neotericis omne vomendi opus fortiori diaphragmatis & musculorum abdominis actioni tribuerunt, vim quâ pollet ventriculus, ei perperam denegantes. Hujusce commenti patronus D. Chirac (2), & hanc erroneam opinionem experienciâ fallaci in cane vivo institutâ, confirmare conatus est. Non mirum si magna

---

(1) Paul. *ibid.*

(2) Mém. de l'Acad. des Sciences, 1700.

fuerit in hoc animali musculorum abdominalium actio post inflic-
tum vulnus & emeticum exhibitum. Doctè refutatur hoc
experimentum à clarif. *Morgenbeffero* (2) : vomitum autem non
mediante diaphragmatis contractione, fieri exindè constat, quòd
ingesta per os ejici nequeant, nisi tempore expirationis, quo
diaphragma in thoracem redux, vel à ventriculo recedens, qui-
escit; & dùm inspirando, vires in ventriculum exercet dia-
phragma, cibi deorsùm propelluntur, non sursum; siquidem
tunc constringitur orificium ventriculi superius, ab agentis septi
transversì musculis inferioribus. Experientiâ quotidianâ compro-
batur in expellendis fæcibus induratis, fortiter, actione simul-
tanèâ, septum transversum, abdominisque musculos sese con-
trahere absque vomitu. Horum verò contractionem aliquid adju-
menti vix conferre in vomitu crediderimus, cum frustrato eorum
nisu Ventriculus contrahatur; & licèt ii maximâ contractione
partes in abdomine contentas premant, nonnisi compressione
lateralì agunt; & ingesta, superiora versùs, potiùs quàm ad in-
feriora, hâc propulsione compelli non posse, fat superque cui-
libet attendenti patebit. Prætereà constat eos qui faciliùs vomunt,
nec diaphragmatis, nec abdominalium musculorum percipere
nisum; & pueros lactantes à majori lactis ingesti copiâ sese exone-
rare, solâ contractione fibrarum ventriculi muscularium.

Ab unâ eâdemque causâ diversos effectus, & à diversis causis,
haud dispares effectus produci posse, tritum, & iis ipsis qui pri-
mum Phyzices limen salutavêre, dudùm cognitum. Cùm autem

---

(1) Disput. de vomitu, Lipf. 1738.

omnis scientiâ sit rerum cognitio per causas, signorumque distinctio ardua sit res & difficilis iudicii, constat hanc esse artis medendi principium & fontem, & ex accuratiori diagnosi cujuscumque medelæ nasci methodicam rationem. Quæ de vomituum dijudicandis diversis speciebus, ut proposito nostro faciamus satis, notanda veniunt, minimè controversam hâc de re veritatem illustrabunt.

Variae vomituum
causæ.

Causis & indole omninò diverforum morborum vomitus est signum & symptoma; ut potè ab ipsomet ventriculo vulnerato, inflammato, vel quocumque modo præter naturam affecto; ex quibus fit magis quàm par est, irritabilis; à membranarum scirrhusâ crassitie, à tumore invium cibi & potûs iter adducente; à vicinarum partium tumoribus; ab ipsius Ventriculi situ mutato; vel sympathicè à læsis visceribus quibuscum Ventriculus consensit, ut videre est in læsionibus capitis, in nephritide, in urinarum secretionem impeditâ, &c. Vomitus itemque adjunctum habent iliaca passio, herniæ incarceratæ, quibus morbis salutarem nec consilio nec manu ferre opem quis posset, si causas & effectus non distinxerit, consideratis priùs verâ morbi sede, actione læsâ, excretorum vitio, diversis tempore & modo quibus per os ingesta rejiciuntur.

Herniæ Ventri-
culi.

Exteriùs in abdomine tumorem fieri à Ventriculi portione intrâ partes continentes relaxatas conclusâ, observationes quàm plurimæ testantur. Propè lineam albam in latere sinistro, sub spuriarum costarum cartilaginibus exoritur tumor; post cibum assumptum increscit, in jejuniis contrà minuitur, (nisi tunicæ ventriculi multùm laxatæ, vel cum sinu peritonæi coaluerint), & in supino ægri positu prorsùs evanescit: à colo flatibus distento fursùm in saccum herniæ pelli potest Ventriculus, qui incarceratione dolet, vomitusque movet, à quo incommoda

potius crescere quàm imminui observavimus. Herniam Ventriculi commemoravit *Fabr. Hildanus*; & quas publici juris fecit hujus-ce morbi observationes *M. de Garengot*, eas notis, animadversionibus & novis exemplis illustravit Celeberr. *Gunzius*, Profess. Lips. in libro quem scripsit de herniis, ann. 1744. Recentioribus observationibus locupletiore hanc utilem & magni momenti materiam effecit Candidati Parens meritissimus, in *Commentariis Regiæ Academiæ Parisiensis*, tom. IV. p. 188.

Arti perficiendæ maximè conducet, si numerosiores contingant observationes de morbis qui vel omninò practicos præterierunt, vel illis antè oculos minùs intentos obversati sunt. Timendum ne incautos illudat error, vomitum cum *merycismo* confundens. Merycismi, seu ruminationis in homine primus memorator, inter Artis Proceres spectatissimus Professor *Fabr. ab Aquapendente*, ad calcem dissertationis de varietate Ventriculorum (1); duoque adducit hujus-ce affectûs exempla. Nobilis Patavinus, ab assumpto cibo circiter post horam plus minusve, cogebatur cibum in os attrahere & rursùs mandere; & quidem ab insigni delectatione. Obiit, & aperto cadavere, inventus ventriculus est insignis magnitudinis & in internâ superficie valdè asper. Alter, qui similiter ruminasse dicitur, fuit Monachus, qui marcore obiit, propterea quòd tantâ aviditate cibis regerebatur in os, ut Ventriculus, & consequenter jecur, fame & cibi indigentia quasi perpetuò laboraret. *Hæc ex Auctore citato*. Quis conjecturâ aberrare probaret asserentem, ignotam Ventriculi herniam fuisse mortis causam in hoc Monacho inedia extincto? Nulla est posterioris exempli cum priore paritas, siquidem Nobilis perfectiorem ciborum

---

(1) In *Operib. Anatom. & Physiolog.*

coctionem à ruminatione sibi parabat, valetudineque prosperè utebatur.

Inaugurali disputationi ansam in Academiâ Basiliensi, ad diem 12 Septembris 1625, dederunt allata ex Fab. ab *Aquapendente* ruminationis exempla, quibus tertium adjecit dissertationis Auctor *Johannes Burgower*, ad se non ità pridem literis præscriptum à Celeberr. *Fabric. Hildano*. Civis Lausanensis, singularis apud suos auctoritatis, jugiter laterali dentium mandibulæque inferioris agitatione, ruminantium animalium mores manifestè exprimebat; cætera robustus, septuagesimum ætatis annum attigerat. Cùm autem de eo non constet utrùm cibus in istâ maxillæ moritatione (quæ nobis mala consuetudo, vulgò *tic*, videtur) in os revertis fuerit, hoc tertium exemplum infirma sit rei probandæ ratio. Et hæc fuit Gregorii *Horstii* sententia, de vanâ *Burgoweri* lucubratione, qui, definitâ ruminatione in homine per involuntarium cibi regressum à Ventriculo non elaborati, in os, cum masticandi voluptate; hujus affectûs tanquàm morborum inquit in causas & differentias; signa proponit diagnostica & prognostica; statuitque quibus modis hoc vitium emendari, vel etiam eradicari possit; eosque, ut ordinaria Medicinæ præsidia, delibat ex triplici illo fonte, diætâ, Pharmaciâ, Chirugiâ.

Hanc animi evagationem miratus est *Horstius*, & sollicitudinem auctoris nimiam improbat circa ruminationem humanam; nimirum quòd si quibusdam hominibus ex singulari idiosyncrasi ruminatio convenire queat, frustra tam indicationes curativæ, quàm earumdem indicata seu remedia quærentur. » Hi » sanè respectu aliorum hominum aliquid præter naturam pati » videntur; at suâ ratione, singularis adest individualisque proprietatis, cujus correctionem Medicus frustra tentabit, quatenus

„ ipsis naturalis potius, adeoque sui conservationem quam ablationem indicabit. „ Doctissima fanè & rationalis censura!

Accurata itaque rei consideratio veniat. ut videatur nùm aliquid morboſi interſit dùm fit cibi regeſtio in os. Medic. Schaphuſianus, Joh. Conradus *Peyer*, qui pluſculas animalium ſecturas manibus adornavit, cùm Sereniſſimo Delphino Ludovici Magni Filio Anatomia commonſtraretur, librum uberiori eruditione conſpicuum, anno 1685, edidit de ruminantibus & ruminatione, cui titulus *Merycologia*, ex quo unum aut alterum liceat pauciſſimis verbis referre ruminationis humanæ exemplum.

Salmuthus, Archiater Anhaltinus, ſcriptis mandavit de quodam condiscipulo, qui poſt horæ quadrantem à cœnâ, regerebat cibum ingeſtum, atque exactiùs comminuebat; voraciſſimus erat: hinc avidè cibum ferè integrum vixque præmanſum deglutiebat; & poſt ad rumen, more pecudum, revocabat, atque ruminatum ventriculo commodiùs concoquendum reddebat.

Ex B. *Windthierii* relatione narrat J. Faber *Lynceus* fuiſſe in Germaniâ virum quemdam, natione Suevum, qui cùm tam cœnæ quàm prandio cæteris lætus conviva aſſediſſet, remotis epulis, poſt mediam horam à conſeſſu, in angulum cœnaculi ſe ſolum compoſuiſſe, & ingeſtum quàm citiſſimè potuit cibum deruminariſſe. Ex iteratâ illâ cibi tractatione voluptatem capiebat; mel videri ſibi merum lingere dicebat, & dolci ſuavitate ſe perfundi.

Narrationi Cl. *Velfchii* ſuperſedebimus. Eduardus *Damies*, civis Londinenſis, natione Wallus, cibum quotidie unâ aut alterâ horâ poſtquàm aſſumpſiſſet, ruminabat; nam abſque ullo ingrato ſapore, ordine ad os ipſi remeabat, probèque comminutus denuò deglutiebatur, novo ſubindè fruſto poſt primum depulſum aſcendente. Quòd ſi pinguedine quidpiam moleſti ſtomachum of-

femleret, secundâ hâc manducatione expuebat. Vir erat quinquagenarius, bonæ admodum valetudinis.

Nûm his exemplis confociari potest observatio jam allata Monachi, qui, narrante Fabr. ab *Aquapendente*, marcore, ob nutrimenti defectum distabescens, interiit? Inter ruminantes homines nequaquam annumerandus; sed in eo morbosa erat quæcumque dispositio. Etenim, ut ipse fatetur Clar. Merycologiæ Scriptor, in rectâ ruminatione cibus non modò in os refunditur, sed etiam remansus iterùm deglutitur, ut postea è Ventriculo per intestina transiens, famem saturet. Quinimò, edulium omne ad nutriendum tantò utilius aptiusque communi omnium sententiâ perhibetur, quantò fuerit dentium officio penitiùs subactum & comminutum. Indè manifestò liquet ruminatum cibum reficiendo corpori acceptiorem fore, præcipitanter devorato aut obiter duntaxat præmanso, nisi latens ægritudo impediat vel pervertat in cibo alendi efficaciam.

Ut ut res sint de ruminatione humanâ, cui fidei incrementa novæ non præstat Clariss. *Morgagni* (1), de curandâ herniâ Ventriculi quædam dicenda nobis supersunt. Eæ sunt, in genere, indicationes curativæ quæ cæterarum herniarum curationi conducunt. Prima quidem, salutiferæ manûs admotione in suam sedem pars emota reducatur: altera, ut in eâ retineatur; huicque vincturâ diligenter partibus accommodatâ satisfit. Curationi perficiendæ multùm proderunt parvus & tenuis victus, laudatus situs, supina scilicet ægri positio & quies. Victûs rationis uti-

---

(1) De sedib. morbor. per Anatom. indagat. Epist. Anatomico - medicâ. XXIX. No. 3. 4.

litas probatur ex eo quòd Ventriculo tanta vis inest sese contrahendi, ut post jejunium aliquot dierum, ad intestini ferè angustiam sese contraxisse visus fuerit. Potum autem leniter aromaticum parcè & iteratò assumant ægri; sitque frigidus: ab hoc enim quantum ad Ventriculi robur restituendum sperari potest, tantum metui à calido copiosoque aquæ potu in Ventriculi debilitate, oportet.

In sympathicis vomitibus, eorum quæque species dignoscitur à doloris sede & naturâ, per investigationem symptomatum morbum essentialem designantium: quælibet enim pars laborans, peculiaribus signis prodit sui affectûs indicium, ab actione læsâ cognoscibilis. In diversis herniarum incarceratarum speciebus, vomitûs indoles patefiet non solum à qualitate eorum quæ per os ejiciuntur, obstructo & impedito alimentorum ad vias inferiores transitu, sed à morbi sede, ubi incipiunt & quòd pertingunt tormina, molestusque inter vomendum doloris sensus. Sed perardua, & admodum difficilis de vomitu, in accusatione veneni, Judicibus facienda renuntiatio: quod est nostræ dissertationis summa.

Certo certius de corpore delicti constare debet ex inspectione, & quidem peritiori cadaveris inspectione legali. Quædam enim notæ non bonos, sed imperitos decipiunt, nec crimen Artis, si quod Professoris est: aurea *Celsi* verba. Sed Artem hand inculpatam voluit anno 1743, coram Supremâ Parisienâ Curiâ, rutilans tum Fori lumen, ut pejor non videretur, quæ in ejus patrocinium venerat controversia. Vir fanus, derepentè symptomata passus atrocia, opem Medicorum petit, inter quos Celeb. *Astruc*, de veneno epoto judicantes; & hæc fuit, aperto cada-

vere, Medicorum & Chirurgorum Regis Consiliariorum in Castellero sententia, cui adversatus est Clarissimus *Cochin* (1) inquit :

« C'est encore un problème fort incertain, de savoir si le sieur D... a avalé du poison. Il est vrai que les Médecins & les Chirurgiens l'ont pensé ainsi; mais ils ne désavoueront pas eux-mêmes que leur Art ne roulant que sur des conjectures, ils ont pu facilement se tromper, & que les observations qu'ils ont faites sur l'état du cadavre, ne puissent procéder de causes toutes différentes. Les opérations de la Nature sont marquées quelquefois à un caractère de singularité & de bizarrerie qui trompe les plus grands connoisseurs; & quand il s'agit de juger des causes qui les produisent, les conjectures les plus vraisemblables ne sont souvent que des illusions. »

« Quand on trouve un corps mort percé de coups, alors on ne peut pas douter qu'il n'ait été assassiné: il en est de même des autres crimes qui roulent sur des objets sensibles. Mais, qu'on ouvre un corps mort, qu'on le trouve ulcéré, gangrené, qu'on y trouve des excoriations, des taches noires, le velouté détruit, & autres accidens décrits dans le rapport des Chirurgiens du Châtelet; qui est-ce qui peut décider affirmativement si cela ne procède point de la corruption du sang, de l'altération de toute la machine, causée par de grandes fatigues, par la continuité des douleurs aiguës que le malade a ressenties, peut-être par une fièvre interne & maligne; en un mot, par mille autres accidens, sans que le poison y ait aucune part? »

---

(1) Œuvres de feu M. Cochin, tom. V., question de poison.

Ulciscendæ Artis injuriæ sufficeret præceptorum & monitorum expositio, circa præscriptas accuratiores rerum indagationes. Unum audiamus Professore Lipsiensem in Anthropologiâ forensi, Cl. *Hebenstreit*, omnibus consentaneum.

« Si qua mors fani hominis, inter symptomata haud consueta, consecuta est, & nulli morbo cognito effectus ille subitaneus tribui confidenter potest, interest Justitiæ, ut in mortis causam inquiratur. Ipsum funus ejusmodi hominis, quem veneno extinctum fuisse suspicio est, singularem sistit faciem. Putredo statim à morte abdomen in tumorem extollit, cuticula ubique separatur; cutis, &, si vir est, scrotum livent atque nigricant; facies ità tumet atque liver, ut humana illi forma desit. Os cruentum est, dentes vacillant, saliva cruenta est, gingivæ & tonsillæ tument ac fœtent, capilli defluunt, totum cadaver in putridissimam solvitur fracedinem. Dissecto abdomine, Venter flatibus valdè intumescit, lividis conspersus est maculis, intestina tenuia omnia rubent, livent atque flatibus distenduntur. Aliquandò Venter aliquâ parte perforatus est, suumque liquamen, cum potulentis, copiosè propter summam sitim ingestis, in cavum abdominis effudit. Sed phænomena ista sufficientia haud sunt, *nisi venenum ipsum invenitur*. Licet enim hæc ità sint, quò subitanea putredo, post celerem inter atrociora symptomata mortem, suspicionem veneni inducere possit; eò tamen usque, ex ejus modi mutationibus in cadavere visis, veritas intoxicationis haud elucescit, quò processus aliquis criminalis illis superstrui valeat. Possunt fanè in ipsis hominibus, ex malo humorum habitu, quam cachexiam vocant, subitò nasci venena: persæpè febris, subitò lethifera, ab aliquo pathemate, maximè ab irâ, accenditur... Proindè cauta veneni accepti debet esse accusatio, ne severiùs animad.

vertatur in eos qui malâ fortunâ, in suspicionem sæpè valdè probabilem adducti fuerunt.

Jam *Michael Alberti*, Professor Halæ-Magdeburgicus, Auctor commentationis in Constitutionem Criminalem Carolinam medicæ, dixerat signa generalia & specialia veneficium denotantia, benè conferenda esse & providè applicanda; proindèque circumstantias antecedentes, concomitantes & consequentes, curatiori studio esse conciliandas: precox enim corporis sphacelus æquè facile à morbosâ malignitate ac à veneno propinato provenire potest & solet (1).

In omnes corporis partes inquirendum nùm sit certa mortis causa à veneno aliena. *Gerbezius*, Physicus & Medicus ordinarius Labacensis in Carniolâ, (2) refert se anno 1701 fuisse vocatum ad apertionem cadaveris mercatoris, (verbis utimur Auctoris) ob malam cum formosâ uxore correspondentiam ex suspitione assumpti veneni, defuncti. Decubuerat ille verò jam à 14 diebus, de nausæâ, vomitu & ventris corrosionibus conquestus. Et vidimus, quòd præciso lege Artis abdomine, præter streptosos & fœtidissimos flatus, ingens alvinarum fæcum copia prorumperet. Undè suspicabamur ex incautâ præcisione intestina alicubi fuisse læsa: postquàm autem ulteriùs inquisitionem prosequeremur, conspexeramus in inguine dextro rectè ad locum ubi quidem peritonæum scrotum versùs erat præruptum (herniosus autem erat ille vir) colon intestinum præ sphacelosâ

(1) Vid. *Zacchias*, quæst. Medico-legal. *Bohnius* de officio Medici duplici, clinici & forensis. *Garcias*, disput. 66. *Rejes*, camp. elys. quæst. 64. *Zacut. Lusit. Med. princip. hist. Roderic. Castr. Tract. qua ex quibus.*

(2) Chronolog. Medico-Practicâ, anno. V. p. 372.

putredine ovi gallinacei amplitudine fuisse perforatum, cum atrore circumjacentium partium & lividitate connexorum intestinorum. Undè facile conjeceramus indè fuisse exortam illuviem illam excrementorum in abdominis cavitatem; per consensum autem ventriculi nauseam illam, vomitiones & ventris corrosiones, quamvis ventriculus non videretur adeò læsus. Ulteriùs scissione non perrexeramus ob fœtoris gravitatem: neque id necesse esse videbatur, eò quòd ex hætenùs detectis, mortis causa sufficienter pateret, & uxoris innocentia. Sed si saluti uxoris *sufficienter* consultum fuerit, nonne gemit Humanitas, neglectis prorsùs Chirurgiæ strenuæ auxiliis, ab iis qui nec sympathici vomitùs per 14 dies naturam in homine hernioso ignorarunt.

Ex Clar. antiqui Chir. Paris. Collegii Magistro Devaux (1), magni pretii demonstratio est, si ingestum venenum aut in Ventriculo reperitur, cognosci potest; aut adhuc vomitu rejectum, cujus sit speciei, illudque canis deglutitioni objectum eadem quam in homine promoveat accidentia. Quandoque venenum ipsum inveniri intrà Ventriculum nequit; sive quod solubile illud ac salinum, nec ponderosum ac terrenum fuerit, sive quòd copioso potu sitientis ægri elotus Ventriculus, atque hinc, ut annotat Clar. *Hebenstreit* omnis veneni materies ejecta, aut versùs canalem tenuium intestinorum propulsata fuerit. Undè, licèt sedulò inspiciantur ea quæ vomitu rejecta sunt & canibus præbeantur devoranda, nullo eorum periculo res agitur.

In Inspectione Anatomicâ, detegenda gula, lustrandusque œsophagus: fieri enim non potest quin, cùm venenum def-

---

(1) L'Art de faire les rapports.

cenderet, præsertim si fuit fluidum, ut fortè spiritus salis vel vitrioli, aqua-fortis, vel sublimati solutio, tunica œsophagi erosa sit atque cruenta. Omnium oculis maximè veneni vis, destructâ interiore Ventriculi tunicâ villosâ, sese manifestabit. Possent puncta veluti sanguine tincta in Ventriculi superficie internâ conspici; possent vasa venosa in Ventriculi superficie externâ sanguine turgescere, atque aliæ inflammationis signa adesse. Verùm, his signis solis venenum acceptum esse sufficienter haud arguitur, cùm hæc omnia ex inflammatione aliquâ subindè ortâ evenire possint; nec rubor, ac livor, utpotè qui similiter ab inflammatoriâ mortis formâ superesse potest, ad veneni significationem sufficit. Institutæ dissertationis exitum expedire juvat ex Clar. *Hebenstreit* Anthropologiâ forensi, transcriptis hâc de re verbis... Sit tibi cadaver ægroti, vomitu cruento extincti; qui morbus, sine ullâ causâ venenatâ, sponte suâ oritur: rejiciantur grumi sanguinei, vivo homine, iidemque in mortui Ventriculo reperiuntur; sanè, nisi simul abrafa ventriculi tunica villosa est, veneno enectum hominem esse, non perhibebis, cùm ille sanguinem, dilatatis vasorum gastricorum finibus, sponte suâ in ventriculo effusum, habere possit. Proptereâ sola atque infallibilis deglutiti veneni nota est, separata & velut decorticata simulque cruenta interna Ventriculi tunica: nam separatio ista supponit applicatam superficiem internæ ventriculi materiam fervidam, igni similem, quæ tunicam istam à substratâ vasculari nervæ solvit. Forsan objicies, à putredine solvi hanc tunicam similiter potuisse, ut cuticula putrescendo à substratâ cute separatur? Verùm ob plicas & rugas, Ventriculi tunica interna, à substratâ sibi proximâ, per putredinem citò non solvitur. Putridos Ventriculos sat multos dissecuit Clariss. Auctor; tunicam villosam à putredine solâ separatam fuisse nunquam vidit. Adeò-

que

que quod securum atque indubitatum illud accepti veneni indicium ex Ventriculo cadaveris desumendum attinet, fidele istud, quod convictionem parere possit, intoxicationis signum exponendum est, denudata scilicet ventriculi superficies interna, crustaque ejus villosa liquidis ventriculi innatans: hæc sola circumstantia erosionem à veneno deglutito factam sufficienter denotat.

HAS THESES, Deo juvante, & Præside M. ANTONIO LOUIS, Scholarum Professore Regio, Academia Regiæ Chirurgiæ Secretario perpetuo, Regio librorum Censore, in Castris & Regis exercitibus à consiliis Chirurgicis, Nosocomiorum Militarum Regni Inspectore, Consultissima Facultatis in Universitate Parisiensi Doctore, in supremo Senatu Patrono, & Regiâ Monspeliensi Scientiarum Societate, Regiæ Medicinæ Collegii Nanceiani, & Academia Scientiarum Divionensis Collegâ Honorario, Academ. Lugd. Rothomag. Metens. Gottingens. Apathistarum & botanic. Florentina. Bonon. Paduan. Socio, in Medicina Facultate Hala-Magdeburgicâ Chirurgiæ Doctore; tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA PIPELET, Parisinus, Eques, in almâ Universitate Parisiensi Artium liberalium Magister, in utroque jure Licenciatus, causarum in supremâ Curiâ Patronus, Doctor Medicus Remensis, & Chirurgiæ alumnus.

F I N I S,

